

SPORDA AİLE İÇİ KİLO KONUŞMALARI: SPORCULARIN AİLE İÇİ KİLO KONUŞMA VE VÜCUT KİTLE İNDEKSİ ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ

ORJİNAL ARAŞTIRMA

Öz

Ahmet ŞAHİN¹

¹Mehmet Akif Ersoy
Üniversitesi, Burdur

Sorumlu Yazar: Ahmet ŞAHİN

hawkahmet@gmail.com

Orcid ID: [0000-0002-3975-3208](https://orcid.org/0000-0002-3975-3208)

Bu araştırmanın amacı sporcuların aile içi şişmanlık konuşma (Fat Talk) ve vücut kitle indeksi arasındaki ilişkinin incelenmesidir. Ayrıca araştırma kapsamında bir alt amaç olarak sporcuların vücut kitle indeksi sınıflamalarına göre aile içi şişmanlık konuşma düzeyleri de incelenmiştir. Çalışmaya, ortalama $21,56 \pm 2,57(18-32)$ yaşında, toplam 269 kadın sporcu katılmıştır. Bu sporcuların boy ve ağırlık ölçümleri aynı kişiler tarafından yapıldı. VKİ, hesaplandı. VKİ değerlerine göre tüm öğrenciler $< 18,5$ zayıf, $<18,5-24,9$ normal, $< 25-29,9$ Şişmanlı >30 şişman olarak sınıflandırıldı (James, 1996; Ergün, 1999; Eker ve Melih, 2002; Booth ve ark., 2000). Elde edilen verilerin analizinde betimsel istatistik tekniklerinden yüzde ve frekans ile parametrik testlerden bağımsız örneklerde T-testi ve pearson korelasyon analizinden yararlanılmıştır. Ayrıca araştırmada kullanılan testin kararı aşamasında Büyüköztürk (2014) tarafından vurgulandığı üzere grup büyüklüğünün 50'den az olduğu durumda Shapiro-Wilkis, 50'den fazla olduğu durumunda ise Kolmogorow Smirnow testlerinin kullanılması gerektiği, eğer anlamlılık düzeyi 0,05'den büyük çıktıysa dağılımın normal dağılım, küçük çıktıysa dağılımın normal dağılım olmadığı yorumunun yapılması gerektiği belirtilmiştir. Bu bağlamda hangi istatistiksel testin uygulanmasına yönelik karar vermede verilerin dağılımları Kolmogorov Smirnov normallik testinden yararlanılarak tespit edilmiş ve normal dağılım gösterdiği saptanmıştır. Analizler SPSS paket programında yapılmış ve araştırmada anlamlılık düzeyi $p<0.05$ olarak alınmıştır. Sonuç olarak VKİ ile aile içi şişmanlık konuşmalarının doğrusal bir ilişki içerisinde olduğu ve bu ilişkinin ise pozitif yönlü olduğu belirlenmiştir. Diğer bir deyişle VKİ düzeyinin şişman ve obez seviyelerine kaydıka aile içi şişmanlık konuşmalarının da arttığı söylenebilir.

Yayın Bilgisi

Gönderi Tarihi: 01.05.2018

Kabul Tarihi: 28.06.2018

Online Yayın Tarihi: 30.06.2018

Anahtar kelimeler: vücut kitle indeksi, aile içi konuşma, Şişmanlık konuşmaları, , beden imajı

Weight In Family Talks In Sports: Investigation Of Athletes In Family Of The Relationship Between Speech And Body Mass Index

ORIGINAL RESEARCH

Ahmet ŞAHİN

¹Mehmet Akif Ersoy
University, Burdur

Corresponding Author::
Ahmet ŞAHİN

hawkahmet@gmail.com

Orcid ID: [0000-0002-3975-3208](https://orcid.org/0000-0002-3975-3208)

Abstract

The aim of this study was to investigate the relationship between athletes' family obesity (fat talk) and body mass index. In addition, according to the body mass index classification of the athletes as a sub-goal of the research, the levels of speech in the family obesity were also examined. A total of 269 female athletes with a mean age of $21,56 \pm 2,57$ (18-32) years participated in the study. The height and weight of these athletes were made by the same people. BMI, calculated. According to BMI values, all students were classified as <18.5 weak, <18.5-24.9 normal, <25-29.9 Obesity> 30 obese (James, 1996; Ergün, 1999; Eker ve Melih, 2002; Booth ve ark., 2000). Descriptive statistical techniques to analyze the data obtained with the percentage and frequency of the parametric test for independent samples T-test and Pearson correlation analysis is utilized. In addition, as stated by Büyüköztürk (2014) in the decision phase of the test used in the study, if the group size is less than 50, Shapiro-Wilkis, and in case of more than 50, Kolmogorow Smirnow tests should be used, if the significance level is greater than 0.05, it is stated that the distribution should be interpreted as normal distribution, and if there is a small output, the distribution is not a normal distribution. In this context, the distribution of the data in the decision-making process of the statistical test was determined by using Kolmogorov Smirnov normality test and it was found that the distribution was normal. The analysis were performed in SPSS package program and the significance level was taken as $p < 0.05$. As a result, it was determined that BMI and family obesity speeches were in a linear relationship and this relationship was positive. In other words, it can be said that, as the BMI level increases to obese and obese levels, it also increases the prevalence of domestic obesity.

Published Information

Received Date: 01.05.2018

Accepted Date: 28.06.2018

Online Published Date: 30.06.2018

Keywords: Body mass index, family speech, obesity conversations, body image

Giriş

Günümüzde dış görünüme olan ilgi günden güne artmaktadır. Bireylerin vücutlarının mükemmel görünmesi, aileleri ve çevrelerinde ki insanların da bu konu da bireyler üzerinde ki baskıları artmaktadır. Bu konuyla ilişkili olarak Nichter ve Vuvkovic (1994) tarafından adölesan kızların vücutlarına ilişkin kendi aralarında geçen diyalogları incelediği araştırmalar Şişmanlık konuşmaları (fat talk) teriminin ilk kullanıldığı araştırma olarak bilinmektedirler. Şişman konuşmaları içerikli bu etnografik araştırmalarında ortaokul ve lise öğrencisi olan Adölesan kızların günlük hayatları içerisinde olumsuz bir şekilde vücut yapılarına ilişkin birbirleri ile konuştukları belirtilmiştir.

Şişman konuşmaları, kadınların ve kız çocuklarının vücutlarının dış görünüşü ile ilgili birbirleriyle sözel olarak yaptıkları eylemlerdir, (“Ben çok şişman hissediyorum!” “Dalgamı geçiyorsun? Sen şişman değilsin”) olarak tanımlanmaktadır. (Salk & Engeln-Maddox, 2011).

Şişman hakkındaki konuşmalar genellikle bireylerin kendini nesneleştirme (self-objectification), kendini eleştirme, ince olma arzusu ve yeme davranışıyla ilgili endişeleri içeren bir olgudur.

Şişman hakkındaki konuşmalar son yıllarda araştırmacıların ilgisini çeken (Riley, Lydecker & Grilo, 2018; Guertin ve ark., 2017), ilgili alan yazında özellikle kadın ya da genç kızların kendi vücutlarını ve şişmanlarını başkalarıyla karşılaştırma, görünüşlerinden memnun olmama, utanma ve vücutlarından suçluluk duymalarıyla ilgili nesnel bir görüşür (Van den Berg ve ark., 2007; Schutz, Paxton & Wertheim, 2002). İlişkisel olarak bakıldığında bu araştırmanın amacı sporcuların aile içi şişmanlık konuşma (Fat Talk) ve vücut kitle indeksi arasındaki ilişkinin incelenmesidir.

GEREÇ VE YÖNTEM

Araştırma Deseni

Araştırma, tarama modeli benimsenerek gerçekleştirilmiştir. Tarama desenleri, geçmişte ya da var olan durumu yansıtan, betimsel araştırma yaklaşımlarıdır (Karasar, 2007). Bu desen çerçevesinde, Bu araştırmanın amacı sporcuların aile içi şişmanlık konuşma (Fat Talk) ve vücut kitle indeksi arasındaki ilişkinin incelenmesi olarak belirlenmiştir. Ayrıca

araştırma desenine ilişkin olarak bu çalışmada araştırma grubunun belirlenmesinde amaçlı örnekleme yöntemlerinden kolay ulaşılabilir örnekleme yöntemi tercih edilmiştir (Büyüköztürk, 2014; Yıldırım ve Şimşek, 2008).

Araştırma Grubu

Çalışmaya, ortalama $21,56 \pm 2,57$ (18-32) yaşında, toplam 269 kadın sporcu katılmıştır. Bu sporcuların boy ve ağırlık ölçümleri aynı kişiler tarafından yapıldı. VKİ, hesaplandı. VKİ değerlerine göre tüm öğrenciler $< 18,5$ zayıf, $<18,5-24,9$ normal, $< 25-29,9$ Şişmanlı >30 şişman olarak sınıflandırıldı (James, 1996; Ergün, 1999; Eker ve Melih, 2002; Booth ve ark., 2000).

Tablo 1. Araştırmaya katılan kadın üniversite öğrencilerinin vki açısından dağılımları

	N	%
VKİ< 18,5 zayıf	17	6,3
VKİ <18,5-24,9 normal	16	5,9
VKİ < 25-29,9 kilolu	202	75,1
VKİ >30 şişman	34	12,6
Toplam	269	100,0

Tablo 1 incelendiğinde araştırmaya katılan kadın üniversite öğrencilerin %6,3'zayıf, %5,9'u normal, %75,1'i kilolu, %12,6'sı ise şişman aralıklarda VKİ ye sahip oldukları belirlenmiştir.

Veri Toplama Araçları

Aile İçi Şişman Konuşma Ölçeği

Araştırma kapsamında MacDonal ve ark. (2015) tarafından geliştirilen "Aile İçi Şişmanlık Konuşma Ölçeği (Family Fat Talk)" Kullanılmıştır. Aile İçi Şişmanlık Konuşma Ölçeği "Kendilik" ve Aile olmak üzere iki alt ölçekten oluşmaktadır. Bu araştırma kapsamında kullanılan aile içi Şişman konuşma ölçeğinin güvenilirlik katsayısı (cronbach alpha) kendilik alt boyuru için .87, aile alt boyutu için ise .90 olarak bulunmuştur.

VKI Ölçümü

Ağırlık-Boy Ölçümü: Ölçümler oda giysileri içinde, aç karnına ve ayakta gerçekleştirildi. Ağırlık ölçümü hafif sportif kıyafetler ile 100 gr'a hassas tartı üzerine çıkılarak yapıldı. Boy ölçümü çıplak ayakla, ayakta dik dururken derin inspirasyon sırasında başa temas eden zemine paralel ince çubuk ile ayak tabanı ve başın en üst noktası arası mesafe 0,5 cm hassasiyetinde ölçüldü.(Ergün, 1999).

VKI: Antropometrik ölçümlerden, vücut ağırlığının boyun metre cinsinde karesine oranlanması ile (ağırlık / boy², kg / m²) formülünden elde edildi.

Kişisel bilgi formu

Araştırmacı Tarafından oluşturulan kişisel bilgi formunda yaş, spor yapma durumları olmak üzere iki soru bulunmaktadır.

Araştırmanın Sınırlılıkları

Kullanılan analizler ve araştırma deseni nedensel çıkarımlara izin vermemektedir.

Verilerin Analizi

Elde edilen verilerin analizinde betimsel istatistik tekniklerinden yüzde ve frekans ile parametrik testlerden bağımsız örneklerde T-testi ve pearson korelasyon analizinden yararlanılmıştır. Ayrıca araştırmada kullanılan testin kararı aşamasında Büyüköztürk (2014) tarafından vurgulandığı üzere grup büyüklüğünün 50'den az olduğu durumda Shapiro-Wilkis, 50'den fazla olduğu durumunda ise Kolmogorow Smirnow testlerinin kullanılması gerektiği, eğer anlamlılık düzeyi 0,05'den büyük çıktıysa dağılımın normal dağılım, küçük çıktıysa dağılımın normal dağılım olmadığı yorumunun yapılması gerektiği belirtilmiştir. Bu bağlamda hangi istatistiksel testin uygulanmasına yönelik karar vermede verilerin dağılımları Kolmogorov Smirnov normallik testinden yararlanılarak tespit edilmiş ve normal dağılım gösterdiği saptanmıştır. Analiz sürecinde Pearson korelasyon ve Anova testlerinden yararlanılmıştır. Analizler SPSS paket programında yapılmış ve araştırmada anlamlılık düzeyi $p < 0.05$ olarak alınmıştır.

Bulgular

Tablo 2. Kadın Öğrencilerin VKİ Değişkenine Göre Aile İçi Şişman Konuşmaları

		K.T	df	K.O	F	P.	Fark
Kendilik	Gruplar Arası	5,590	3	1,863	4,751	,003	4-1
	Grup içi	103,940	265	,392			4-2
	Toplam	109,530	268				4-3
Aile	Gruplar Arası	7,912	3	2,637	4,054	,008	4-1
	Grup içi	172,397	265	,651			4-2
	Toplam	180,309	268				4-3

Tablo 2 incelendiğinde aile içi Şişman konuşma alt boyutlarından kendilik alt boyutunda vki değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık gözlemlenmiştir ($p<0,05$). Gözlemlenen bu farklılığa ilişkin incelenen bulgular değerlendirildiğinde vki kriterleri bağlamında şişman (1,7463) olan sporcuların zayıf (Ort: 1,1765;), normal (1,2047), ve Şişmanlı (1,5620) sporculara oranla daha sık aile içi kendilik konuşmaları yaptıkları görülmektedir.

Aile içi Şişman konuşma alt boyutlarından aile alt boyutunda vki değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık gözlemlenmiştir ($p<0,05$). Gözlemlenen bu farklılığa ilişkin incelenen bulgular değerlendirildiğinde vki kriterleri bağlamında şişman (2,1029) olan sporcuların zayıf (1,4706), normal (1,4922), ve Şişmanlı (1,9653) sporculara oranla daha sık aile içi aile konuşmaları yaptıkları görülmektedir.

Tablo 3. Kadın Öğrencilerin Aile İçi Şişman Konuşmalarının VKİ İlişkisi

		VKİ	Kendilik	Aile
Vki	R	1	,231**	,131*
	P		,000	,032
	N	269	269	269
Kendilik	R	,231**	1	,706**
	P	,000		,000
	N	269	269	269
Aile	R	,131*	,706**	1
	P	,032	,000	
	N	269	269	269
**. P< 0.01.				
*. P< 0.05.				

Tablo 3. incelendiğinde aile içi Şişman konuşma alt boyutlarından kendilik ve aile alt boyutunun VKİ ile istatistiksel olarak anlamlı bir ilişkisinin olduğu gözlemlenmiştir (p<0,05).

Tartışma ve Sonuç

Aile içi Şişman konuşma alt boyutlarından kendilik alt boyutunda vki değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık gözlemlenmiştir (p<0,05). Gözlemlenen bu farklılığa ilişkin incelenen bulgular değerlendirildiğinde vki kriterleri bağlamında şişman olan kadınların zayıf, normal, ve Şişmanlu kadınlara oranla daha sık aile içi kendilik konuşmaları yaptıkları görülmektedir.

Aile içi Şişman konuşma alt boyutlarından aile alt boyutunda vki değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık gözlemlenmiştir. Gözlemlenen bu farklılığa ilişkin incelenen bulgular değerlendirildiğinde vki kriterleri bağlamında şişman olan kadın üniversite öğrencilerininin zayıf, normal, ve kilolu kadın öğrencilere oranla daha sık aile içi aile konuşmaları yaptıkları görülmektedir.

Aile içi Şişman konuşma alt boyutlarından kendilik ve aile alt boyutunun VKİ ile istatistiksel olarak anlamlı düzeyde pozitif bir ilişkisinin olduğu gözlemlenmiştir.

Sonuç olarak VKİ ile aile içi şişmanlık konuşmalarının doğrusal bir ilişki içerisinde olduğu ve bu ilişkinin ise pozitif yönlü olduğu belirlenmiştir. Diğer bir deyişle VKİ düzeyinin şişman ve obez seviyelerine kaydıkça aile içi şişmanlık konuşmalarının da arttığı söylene bilir.

Öneriler

İlk olarak bu araştırmada belirtilmiş olan sınırlılıkların üzerinde bir araştırma ile kuramsal temelli başka araştırmalar yapılması son derece önemli ve gereklidir. Türkiye örneğinde Şişmanlık konuşma çalışmalarına ilişkin deneysel ve ilişkisel araştırmalar yapılarak konuya açıklık getirilebilir.

Kaynakça

- Booth ML, Hunter C, Gore CJ, Bauman A, Owen N. (2000). The relationship between body mass index and waist circumference: implications for estimates of the population prevalence of overweight. *Int J Obes Relat Metab Disord*; 24:1058-61.
- Büyüköztürk, Ş. (2014). *Soyal Bilimler İçin Veri Analizi El Kitabı*,(19. baskı) Ankara.
- Eker E, Melih Ş,(2002) *Birinci basamakta obeziteye yaklaşım*. STED; 11:246-249
- Ergün A. (1999).*Vücut Kompozisyonunun belirlenmesi* (15. Bölüm) Yavuzer S. Fizyoloji pratik klavuzu, Antip AŞ Yayınları ss : 91-99
- Guertin, C., Barbeau, K., Pelletier, L., & Martinelli, G. (2017). Why do women engage in fat talk? Examining fat talk using Self-Determination Theory as an explanatory framework. *Body image*, 20, 7-15.
- James WP(1996). *The epidemiology of obesity*.*Ciba Found Symp.* ss; 201: 1-11; discussion 11-6, 32-6.
- Karasar, N. (2007). *Bilimsel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- MacDonald, D. E., Dimitropoulos, G., Royal, S., Polanco, A., & Dionne, M. M. (2015). *The Family Fat Talk Questionnaire: Development and psychometric properties of a measure of fat talk behaviors within the family context*. *Body image*, 12, 44-52.
- Nichter M, Vuckovic N. Fat talk. In: Many mirrors: Body image and social relations. (ed) Sault N. New Brunswick, NJ: Rutgers University Press. 1994; 109-31.
- Riley, K., Lydecker, J. A., & Grilo, C. M. (2018). Parents' Engagement in "Fat Talk" and Associations with Obesity and Disordered Eating in their Children. *Journal of Adolescent Health*, 62(2), S35.
- Salk RH, Engeln-Maddox R.(2011). If you're fat then I'm humongous: Frequency, content, and impact of fat talk among college women. *Psychology of Women Quarterly* ; 35: 18-28.
- Schutz, H. K., Paxton, S. J., & Wertheim, E. H. (2002). Investigation of body comparison among adolescent girls. *Journal of Applied Social Psychology*, 32(9), 1906-1937.
- Van Den Berg, P., Paxton, S. J., Keery, H., Wall, M., Guo, J., & Neumark-Sztainer, D. (2007). Body dissatisfaction and body comparison with media images in males and females. *Body Image*, 4(3), 257-268.

Yıldırım, A., & Şimşek, H. (2008). Nitel araştırma yöntemleri.(7. Baskı). *Ankara: Seçkin Yayıncılık.*